

**Porin vammaisneuvoston lausunto lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmasta 2026–2029**

Porin vammaisneuvosto kiittää mahdollisuudesta lausua lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmasta. Suunnitelmassa on useita myönteisiä lähtökohtia lasten ja nuorten hyvinvoinnin, osallisuuden ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Suunnitelma nostaa esiin monikieliset lapset ja nuoret sekä haastavammin tavoitettavat ryhmät. Vammaisuus ei tule suunnitelmassa esiin vastaavalla tavalla. Eri vammaisryhmiin kuuluvien lasten ja nuorten huomioiminen tulisi tehdä näkyvämmäksi sekä tekstissä että toimenpidetaulukoissa, jotta osallisuus toteutuu yhdenvertaisesti eikä vammaisuus jää yleiseksi erityisryhmäksi muiden joukkoon.

Ehdotamme esteettömyyden ja saavutettavuuden painottamista suunnitelmassa nykyistä enemmän. Liikuntapaikkojen esteettömyystietojen määrän lisääminen on tärkeä lähtökohta. Mittarina voisi toimia se, kuinka suuresta osasta Porin liikuntapaikkoja on esteettömyystiedot palvelutietovarannossa. Suunnitelman mukaan nykytilanne on 45 %. Lisäksi esteettömyyden kehittämisen tulisi näkyä suunnitelmassa, esimerkiksi liikuntapaikkojen esteettömyyden parantaminen sekä esteettömyyden huomioiminen kaikissa liikuntapaikkojen ja -tapahtumien suunnittelussa ja toteutuksessa alusta asti.

Esteettömyyden huomioiminen on tärkeää myös muissa suunnitelman osa-alueissa. Turvallisuutta ja viihtyisää elinympäristöä koskevissa toimenpiteissä esimerkiksi leikkipaikkojen turvallisuustarkastusten tulisi kattaa myös liikkumisen esteettömyys, kuten käytettyjen materiaalien esteettömyys, kulkureitit ja opasteet. Turvallisuuskävelyihin osallistuvien joukossa olisi tärkeää huomioida myös liikuntarajoitteiset ja aistivammaiset henkilöt, jotta havainnot kattavat eri käyttäjäryhmien näkökulmat.

Loma-aikojen palvelut, kuten kesäruokailu, ovat erityisen tärkeitä vammaisille ja erityistä tukea tarvitseville lapsille ja nuorille, joille arjen rakenteiden jatkuvuus on keskeistä. Palveluiden ennakoitavuuteen, selkeään ohjeistukseen ja rauhallisten toimintatapojen mahdollistamiseen tulisi kiinnittää huomiota.

Kiinnitimme huomiota myös siihen, että kulttuuripalveluja koskevasta taulukosta puuttuu Kulttuuritalo Annis, joka on ainakin aiemmin tarjonnut tärkeää kulttuuritoimintaa myös erityislapsille ja -nuorille. Soveltavan liikunnan osalta ehdotamme, että suunnitelmassa avattaisiin tarkemmin soveltavan liikunnan sisältöä ja kohderyhmiä, jotta toiminnan saavutettavuus ja vaikuttavuus hahmottuvat selkeämmin.

Pidämme myönteisenä, että järjestöjen ja yhdistysten rooli tunnistetaan suunnitelmassa. Järjestötoiminta tarjoaa monille vammaisille lapsille ja nuorille merkityksellisiä mahdollisuuksia osallistua, kuulua yhteisöön ja vahvistaa omaa toimijuuttaan.

Lisäksi korostamme julkisen liikenteen merkitystä lasten ja nuorten osallisuuden tukemisessa. Mahdollisuus käyttää joukkoliikennettä apuvälineiden ja avustajien kanssa on keskeinen tekijä harrastuksiin osallistumisessa sekä myöhemmin myös työelämään kiinnittymisessä.

Vammaisneuvosto pitää lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tavoitteita myönteisinä ja kannustaa vahvistamaan saavutettavuuden, esteettömyyden ja vammaisten lasten ja nuorten näkyvyyttä suunnitelman jatkotyössä ja toimeenpanossa.

Porin vammaisneuvosto